

ยกระดับดัชนี สร้างผลเมืองดีในสังคม

บทบาทหน้าที่ของผลเมืองดีในการต่อต้านการ

ทุจริต

- ✓ จริยธรรม
- ✓ ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
- ✓ มาตรการของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐ

คุณธรรม

✓ สภาพแห่งความดีงามในจิตใจ ซึ่งทำให้เคยชินกับการประพฤติปฏิบัติดี

ผู้มีคุณธรรม

✓ ผู้มีความเคยชินในการประพฤติดี ภายใต้อำนาจความรู้สึกในทางดีงาม และตามมาตรฐานของสังคมที่เกี่ยวข้องกับหลักของศีลธรรม

- ✓ นักบริหารที่มีคุณธรรมจะต้องประพฤติปฏิบัติชอบตามกรอบแห่งความดี และกรอบของกติกาของสังคมที่ยอมรับกันว่าดีงาม โดยต้องมีเจตนาที่บริสุทธิ์ มีความตั้งใจในการปฏิบัติตนทั้งทางกาย วาจา จนกลายเป็นความเคยชิน

- ❑ จริยธรรม : หลักแห่งความประพฤติที่ดีงาม ทั้งกาย วาจา ที่เกี่ยวข้องกับหลักคำสอนของศาสนา และยังรวมถึง ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ยอมรับกันว่าดีงามของสังคม โดยรวม เพื่อให้ตนเองและสังคมรอบข้างมีความสุข สันติ สุข ก่อให้เกิดความรักความสามัคคี

คุณธรรม # จริยธรรม

“จริยธรรม” เป็นหลักสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
เปรียบเสมือนโครงสร้างพื้นฐานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดถือปฏิบัติ

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม” เป็นพฤติกรรมที่
อยู่ระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต ที่จะก่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกระทบต่อ
ผลประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพฤติกรรมบางประเภทมีการบัญญัติเป็นความผิดทาง
กฎหมายมีบทลงโทษชัดเจน แต่พฤติกรรมบางประเภทยังไม่มีการบัญญัติข้อห้าม
ไว้ในกฎหมาย

“การทุจริต” เป็นพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎหมายโดยตรง ถือเป็นความผิดอย่าง
ชัดเจน สังคมส่วนใหญ่จะมีการบัญญัติกฎหมายออกมารองรับ มีบทลงโทษชัดเจน
ถือเป็นความผิดขั้นรุนแรงที่สุดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่ปฏิบัติ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขาดจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ โดยเข้าไปกระทำการใดๆ
ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม ถือว่าเจ้าหน้าที่
ของรัฐผู้นั้นขาดความชอบธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ และจะเป็นต้นเหตุของการ
ทุจริตต่อไป”

❑ ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน

- ❑ หลักนิติธรรม
- ❑ หลักคุณธรรม
- ❑ หลักความโปร่งใส
- ❑ หลักการมีส่วนร่วม
- ❑ หลักความรับผิดชอบต่อ
- ❑ หลักความคุ้มค่า

❑ หลักนิติธรรม

○ การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ โดยถือว่าเป็นการปกครองภายใต้กฎหมายมิใช่ตามอำเภอใจ หรืออำนาจของตัวบุคคล จะต้องคำนึงถึงความเป็นธรรมและความยุติธรรม รวมทั้งมีความรัดกุมและรวดเร็วด้วย

โครงการ

“ส่งเสริมธรรมาภิบาล ต่อต้านการทุจริต
สร้างจิตสำนึกคุณธรรม”

หลักนิติธรรม

หลักคุณธรรม

หลักความโปร่งใส

หลักการมีส่วนร่วม

หลักความรับผิดชอบ

หลักความคุ้มค่า

หลักนิติธรรม (Rule of Law)

- ✓ หลักการแบ่งแยกอำนาจ
- ✓ หลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- ✓ หลักความชอบด้วยกฎหมายของฝ่ายตุลาการและฝ่ายปกครอง
- ✓ หลักความชอบด้วยกฎหมายในทางเนื้อหา
- ✓ หลักความเป็นอิสระของผู้พิพากษา
- ✓ หลัก “ไม่มีความผิดและไม่มีโทษ โดยไม่มีกฎหมาย”
- ✓ หลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ

❑ หลักคุณธรรม

- การยึดมั่นในความถูกต้อง ดีงาม การส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริต เป็นนิสัยประจำชาติ

โครงการ

"ส่งเสริมธรรมาภิบาล ต่อต้านการทุจริต
สร้างจิตสำนึกคุณธรรม"

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

☐ หลักคุณธรรม (Morality)

- ✓ หน่วยงานปลอดการทุจริต
- ✓ หน่วยงานปลอดจากการทำผิดวินัย
- ✓ หน่วยงานปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยม
และจรรยาบรรณ

โครงการ

"ส่งเสริมธรรมาภิบาล ต่อต้านการทุจริต
สร้างจิตสำนึกคุณธรรม"

☐หลักความโปร่งใส

- ตรงข้ามหรือเกือบตรงข้ามกับการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นคำศัพท์ที่ให้แง่มุมในเชิงบวก และให้ความสนใจในเชิงความสงบสุข ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกและเข้าใจง่าย และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องอย่างชัดเจน

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

☐ หลักความโปร่งใส (Accountability)

- ✓ ความโปร่งใสด้านโครงสร้าง
- ✓ ความโปร่งใสด้านการให้คุณ
- ✓ ความโปร่งใสด้านการให้โทษ
- ✓ ความโปร่งใสด้านการเปิดเผยข้อมูล

หลักธรรมาภิบาล

☐ หลักการมีส่วนร่วม

○ การให้โอกาสให้บุคลากรหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
ทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ โดย
ให้ข้อมูล ความคิดเห็น แนะนำ ปรีกษา ร่วมวางแผนและร่วม
ปฏิบัติ ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

❑ หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

- ✓ ระดับการให้ข้อมูล
- ✓ ระดับการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชน
- ✓ ระดับการวางแผนร่วมกันและการตัดสินใจ
- ✓ ระดับการพัฒนาศักยภาพในการมีส่วนร่วม

หลักธรรมาภิบาล

□ หลักความรับผิดชอบ

- การตระหนักในสิทธิและหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบ ต่อสังคม การใส่ใจปัญหาการบริหารจัดการ ภาวะดีหรือร้ายในการแก้ปัญหา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง รวมทั้งความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตนเอง รวมถึงความรับผิดชอบในผลงาน หรือปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการตอบสนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ

หลักความรับผิดชอบ (Responsibility)

- ✓ การมีเป้าหมายที่ชัดเจน
- ✓ ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกันจากเป้าหมายที่ได้กำหนดเอาไว้
- ✓ การปฏิบัติกรอย่างมีประสิทธิภาพ
- ✓ การจัดการพฤติกรรมที่ไม่เอื้อต่อการทำงานอย่างไม่หยุดยั้ง
- ✓ การมีแผนการสำรอง
- ✓ การติดตามและประเมินผลการทำงาน

หลักธรรมาภิบาล

❑ หลักความคุ้มค่า

○ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้
เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม มีความประหยัด ใช้
วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า และรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

- หลักนิติธรรม
- หลักคุณธรรม
- หลักความโปร่งใส
- หลักการมีส่วนร่วม
- หลักความรับผิดชอบ
- หลักความคุ้มค่า

หลักความคุ้มค่า (Cost-effectiveness or Economy)

- ✓ การประหยัด
- ✓ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ✓ ความสามารถในการแข่งขัน

หลักธรรมาภิบาล

มาตรการของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของรัฐ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐
- วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ
- ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
- โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐)
- ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

<http://www.khaochad.co.th/70925>

- หลักธรรมาภิบาล คืออะไร และเป็นมาอย่างไรในประเทศไทย
- โดย พลเอก ดร.กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ
- เลขาธิการภาควิชาเครือข่ายธรรมาภิบาลแห่งชาติ